

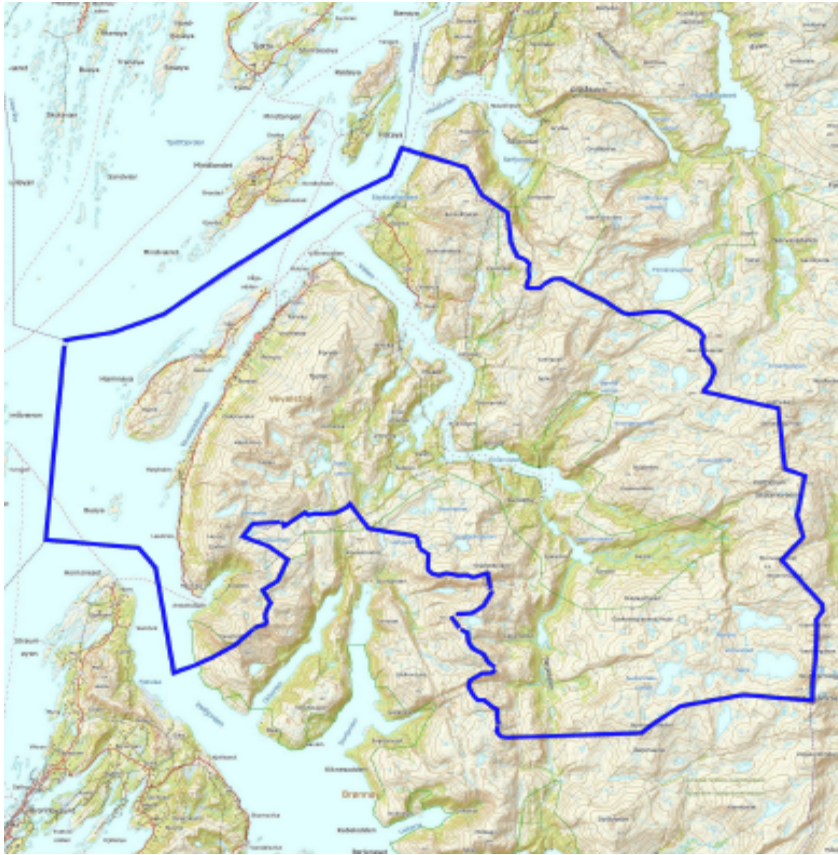

Vevelstad
kommune

Planprogram
Handlingsprogram

Kommuneplanens
arealdel
2021 - 2032

PLANPROGRAM – Vevelstad kommune – 2021 - 2032 – kommuneplanens arealdel

**Vevelstad kommune – kommunegrense og plangrense
blåmarkert**

1. INNLEDNING - MÅL OG RAMMER

Bakgrunn

Kommuneplanens arealdel er et langsiktig plangrunnlag og skal vise sammenhengen mellom samfunnsutviklingen, behov for vern og utbygging og framtidig arealbruk. Arealdelen bør bygge på en oppdatert samfunnsdel, og er en overordnet plan som utgjør rammen for bruken av områder og grunnlaget for tilhørende saksbehandling av tiltak.

Planprogrammet for kommuneplanens arealdel legger grunnlaget for revisjon av gjeldende kommuneplanens arealdel vedtatt i 2003, som ikke er oppdatert med hensyn på den nyeste utviklingen, regelverk, utforming av plan, tiltenkt bosetting, hensynssoner mv.

Planstrategien 2020-2024 for Vevelstad kommune nevner at gjeldende Kommuneplanens arealdel 2002-2014 for Vevelstad kommune, vedtatt av kommunestyret den 05.06.2003 skal bli revidert.

Planprogrammet er en plan for planlegging av kommuneplanens arealdel og skal gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen og opplegget for medvirkning. Formålet er å oppnå en oversiktlig og forutsigbar planprosess for alle berørte parter. Forutsetningen er at alle berørte myndigheter, grunneiere, lag- og foreninger, næringsliv og andre berørte interesser får være med på å avgjøre hvilke forhold det må tas hensyn til i planarbeidet, helt fra begynnelsen av prosjektet.

Planprogrammet er en del av hele planarbeidet, som vil omfatte en planprosess med utarbeidelse av ny fremtidsrettet kommuneplanens arealdel og tilhørende dokumenter ved planbeskrivelse, planbestemmelser, konsekvensutredning, ROS-analyse, temaplaner mv. i henhold til føringer i kommuneplanens samfunnsdel, gjeldende behov, plankrav, lovverk og fylkeskommunale, regionale og nasjonale forventninger. FNs bærekraftsmål tas også hensyn til i planarbeidet.

Målsetninger og premisser

Arealplanen skal angi hvordan arealene i kommunen kan brukes. Plan- og bygningsloven (pbl) § 11-5, 2. ledd sier at kommuneplanens arealdel skal angi hovedtrekkene i arealdisponeringen og rammer og betingelser for hvilke nye tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk, samt hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponering av arealene. Kommuneplanens arealdel skal i nødvendig utstrekning vise arealformål angitt i pbl § 11-7 nr 1-6.

Arealdelen er et av kommunens verktøy for å gjennomføre samfunnsdelen. Samtidig skal arealdelen være utformet i et langsiktig perspektiv. Den må derfor være tilstrekkelig fleksibel slik at det er mulig å innpasse nye behov og muligheter. Det innebærer at kommuneplanens arealdel bør holdes på et relativt overordnet nivå og ikke gå for mye i detaljer. Dette gjelder spesielt innenfor bebyggelse og anlegg.

Kommuneplanens arealdel omfatter arealkart, planbestemmelser og en planbeskrivelse med konsekvensutredning og er bindende for framtidig arealbruk..

Avgrensning av arealplanen

Kommuneplanens arealdel avgrenser seg til å gjelde landarealene i Vevelstad kommune, unntatt en planlagt bruforbindelse over Vevelstadsundet til Hamnøya og eventuelle tilhørende marinaanlegg ved sjøen inntil brua og andre steder. Sjøarealene i kommunen inngår i den regionale kystsoneplan.

Krav om planprogram og konsekvensutredning

Kommuneplanens arealdel er en plan som kan ha vesentlig virkning på miljø og samfunn. Som ledd i varsling av planoppstart skal det utarbeides et planprogram som grunnlag for planarbeidet, jf. pbl § 4-1.

Revidering av kommuneplanens arealdel er omfattet av Forskrift om konsekvensutredning §2 2. ledd. Konsekvensutredningen skal beskrive virkninger for miljø og samfunn av alle nye områder for utbygging og vesentlig endret arealbruk i eksisterende byggeområder.

Rammer for planarbeidet

Nasjonale, regionale og lokale planer og forventninger

De nasjonale forventningene peker på oppgaver og interesser som regjeringen mener er viktige at kommunen fokuserer på i sin planlegging for sammen å bidra til gjennomføring av gjeldende nasjonale politikk. Det er viktig at FNs bærekraftsmål skal være det politiske hovedsporet for å ta tak i vår tids største utfordringer og bli en del av grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen.

I følge Pbl § 6-1 skal de nasjonale forventningene følges opp i arbeidet med planstrategiene og bidra til at planlegging i fylker og kommuner tar opp viktige utfordringer i samfunnsutviklingen. Pbl § 1, 5. ledd om lovens formål nevner spesielt at universell utforming, barn og unges oppvekstvilkår og estetisk utforming skal ivaretas i planleggingen.

Sentrale og regionale føringer (ikke uttømmende)

- Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019–2023
- Plan- og bygningsloven med forskrifter og veiledere
- Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap; Håndtering av havnivåstigning i kommunal planlegging
- Fylkeskommunale planer og delplaner
- Regionale planer
- Nasjonal transportplan (2022-2033) legges fram våren 2021
- Klima og energiplaner

Kommunale planer (ikke uttømmende)

- Gjeldende kommuneplanens samfunnsdel Vevelstad 2020-2032 ble vedtatt av kommunestyret den 23.09.2020.
- Planprogram for Kommuneplanens samfunnsdel Vevelstad 2019-2029 er ikke vedtatt av kommunestyret, men forslaget er vedtatt av planutvalget 23.10.2020 for å bli lagt ut på 6 ukers høring.
- Planstrategi 2020-2024 ble vedtatt av kommunestyret den 12.02.2021.

Kommunens fokus og satsingsområder

Vevelstad kommune vil ha fokus på 6 av FN:s bærekraftsmål som er nevnt i kommuneplanens samfunnsdel 2020-2032, i tillegg til de 8 satsingsområdene som er beskrevet i samfunnsdelen.

Problemstillinger og utfordringer i forhold til arealplan

Gjeldende kommuneplanens arealdel ble vedtatt i 2003 og er i henhold til daværende rammer, utforming og planer for fremtiden. Utviklingen av samfunnet både lokalt og nasjonalt, samferdsel, kommunikasjon, bosetting og regelverk har hatt en merkbar utvikling siden den gangen og pågår kontinuerlig. Det er også opprettet ulike nasjonale databaser over registrerte kulturminner, kulturlandskap, naturgrunnlag, friluftsliv, reindrift mv. å ta hensyn til i planleggingen som kan medføre konflikter og konsekvenser for bruken av arealer til nye formål.

Innenfor kommunens grenser er det kontinuerlig prosjekter på gang

- med kaier, fastlands- og bruforbindelser,
- innom kulturminner og museumsområder,
- tilrettelegging av utleiehytter, turisme og turstier,

- næringsutvikling for å bevare og skape nye arbeidsplasser,
- tilrettelegging av nye områder for kommende næringsaktivitet,
- løsninger for gjenvinning og innsamling av avfall,
- gang- og sykkelveier for trygg og helsefremmende ferdsel,
- elektrifisering av ferger og transport for å ta vare på miljø og klima,
- opprettholdelse av bosetting i grendene gjennom ferge- og hurtigbåtforbindelser,
- tilrettelegging av havner og marinaer for å ta vare på trafikken på sjøen,
- sikre vannforsyning og redusere utslipp til sjøen,
- beliggenhet for attraktive nye bolig- og hytteområder i hele kommunen,
- aktivitetsområde i sentrum, trygge områder rundt skole- og barnehage,
- øke trivsel og bolyst i hele kommunen,
- utbedre samfunnssikkerhet og beredskap
- for å ta hensyn til grunneiernes og næringslivets interesser og krav

Kommunen vil opprettholde kystkultur, bevare kulturlandskap, sikre adkomst til og unngå privatisering av strandsonen. Styrking av fiskeoppdretts- og landbruksnæringen skal foregå på en bærekraftig måte til glede for dagens og fremtidige generasjoner.

Kommunens oppgaver for å opprettholde tjenestetilbud for yngre, eldre og andre innbyggere må utvikles og bidra til et trygt og robust lokalsamfunn som ivaretar livskvaliteten i kommunen. En problemstilling er å snu trenden med det avtakende innbyggertallet og å lokke til seg nye beboere.

De fleste landarealer og utmarksområder er i privat eie. Planlegging av slike arealer for ulike formål kan medføre uenighet og tidkrevende diskusjoner med grunneiere og berørte parter for å tillate annen aktivitet.

Områder som skal ha høy prioritet i arealdelen

Hovedmålet med arealdelen er å få et oppdatert og til dels detaljert plankart, der arealformål for nåværende bebyggelse og eiendommer i LNF 1 og LNF 2-områder gjennomgås. Det må settes av nye areal til byggeområder, arealer avsatt til spredt utbygging og til fritidsbebyggelse uten å komme i konflikt med stedegen landbruksnæring og andre næringer. Føringer til nye tiltak i LNF 1 og LNF 2-områder er nødvendige for å unngå å utløse tidkrevende dispensasjonsbehandling og lette nødvendig bygge- og plansaksbehandlingen.

Generelle bestemmelser for fradeling av bolig- og fritidsboligtomter bør utarbeides og er til dels nevnt om i kommunens ikke reviderte Landbruksplan.

For tiltak i strandsonen må det utarbeides føringer og bestemmelser for naustbebyggelse, brygger, bølgevern og flytebrygger for å unngå behandling av søknader om dispensasjon og forenkle saksbehandlingen her. Føringene tar hensyn til kulturlandskapet langs kysten.

Avgrensningene for kommende arealformål må gjennomgås slik at de stemmer med eiendomsgrenser og faktiske forhold og ikke blir gjenstand for særlig grad av skjønn.

Hensynssoner for ulike formål som ivaretar beredskap og samfunnssikkerhet skal også oppgis, der f.eks. det grunnleggende med el-forsyning, kommunal vannforsyning og reduksjon av utslipp fra avløpsanlegg står sentralt.

I forhold til befolkningsutvikling, sysselsetting og samfunnsutvikling generelt er det i arealplansammenheng nødvendig å ha fokus på sentrumsutvikling og samferdsel. Arealplanen må legge til rette for næringsutvikling på egnede steder på land og ved behov i strandsonen. Planen skal forutsi utviklingen i sentrumsnære områder og grender, der det kan ses på å være attraktivt å bo og ha sitt virke. Helårs- og økende fritidsbosetting stiller krav til områder for værsikre og egnede båtplasser og tilrettelagte marinaanlegg i ulike deler kommunen.

Planarbeidet må ta høyde for å lokalisere og tilrettelegge arealer for regulerte boligtomter og -felter og tilhørende infrastruktur i ulike deler av kommunen. Pågående utbygging av fiber- og telekommunikasjon gir nødvendig infrastruktur for framtidig bosetting i regulerte bolig- og hytteområder i mange deler av kommunen.

Områder som er egnet til næringsformål må kartlegges og avklares for å få grunnlag for etableringer av bedrifter og flere arbeidsplasser. I tillegg må områder for f.eks. håndtering av avfall, slam og vann og tilhørende hensynssoner merkes av i plan. Områder for fiskeoppdrett på land og sjøbasert næring er framtidige satsingsområde for framtiden. Det kan være ønskelig med å åpne for nye lokale områder for kontrollerte masseuttak for å forsyne anleggsprosjekter med nødvendig råstoff, alternativt å tilrettelegge for mottak av dette sjøveien, som bidrar til redusert inngrep av terreng og omgivelse. Områder for f.eks. vindkraft eller fornybar energi er ikke diskutert, men ligger i kortene.

Trafikksikkerhet og samferdsel vil ha høy prioritet med tanke at fylkesveiene er sentrale adkomstveier i kommunen. Utbygging av nye og utviding av eksisterende byggeområder og veier bør ta hensyn til ferdsel og tilrettelegging for elektrifisering av kjøretøy. Trafikksikkerhetsplan for Vevelstad kommune er et sentralt lokalt føringsdokument.

Planområde – hele kommunen

Planområdet for kommuneplanens arealdel dekker hele Vevelstad kommune, jf. kart. Omtrent halvparten av kommunen omfattes av Lomsdal-Visten nasjonalpark i øst.

Den faste bosettingen er spredt utover Hamnøya, langs Vistenfjorden i grendene Stokkasjøen, Visthus, Kilvågen, Bønå og Aursletta. Tettst bosetting finnes på Vevelstadlandet, der kommunesentrum er. I tillegg kommer spredt bebygde fritidsboliger og hyttefelt i Ausa og på deler av Hamnøya. Enkelte områder har en reguleringsplan, derav de fleste er av eldre årgang. Planområdet har fergekaier i Andalsvåg, Forvik, Vågsodden og Stokkasjøen og hurtigbåtkaier på Forvik, Vågsodden, Stokkasjøen, Visthus, Kilvågen, Ausa, Bønå og Aursletta.

Vevelstadlandet krysses av Fv17 fra sør til nord.

2. UTREDNINGSTEMAER

Konsekvensutredninger i tilknytning til nye arealbruksområder

Kommuneplanens arealdel omfattes alltid av kravet til konsekvensutredning. KU-forskriften forutsetter at planprogrammet så langt som mulig avklarer hvilke forhold som vil bli utredet og belyst i planforslag med konsekvensutredning. Hensikten er å skape forutsigbarhet og bidra til at konsekvensutredningen konsentreres om de temaer som er relevant for den aktuelle arealbruken.

Prioriterte tema

Konsekvensvurderingene skal fortrinnsvis basere seg på foreliggende og oppdaterte kunnskaper, naturbaser, eksisterende utredninger/registreringer og analyser som har gyldighet for planområdet. Her listes relevante miljø- og samfunnstemaer i KU-forskriften:

- Kulturminner
- Naturmangfold
- Jordvern (sikring av jordressurser, dyrka mark, beiter og utmark)
- Værforhold, risiko ved havstigning, stormflo og storm
- Barn og unges oppvekstvilkår
- Forurensing (klimagassutslipp, forurensing av jordbunn og vann)
- Beredskap og ulykkesrisiko
- Samferdsel og adkomst
- Vann og avløp
- Bruk og vern av vassdrag og strandnære områder

Krav til forslagsstiller

Følgende tema bør være beskrevet i innspill til arealbruksendringer i kommuneplans arealdel. Det gjør beslutningsgrunnlaget i konsekvensutredningen for saksbehandler og politikere enklere.

- Beliggenhet, størrelse, tetthet, avgrensning mm.
- Type arealer som blir berørt og forventede interessekonflikter
- Adkomstløsninger
- Vann- og avløpsløsning
- Beliggenhet i forhold til skole, barnehage og samferdsel
- Oppfyllelse av bærekraftsmål

ROS - risiko og sikkerhetsanalyse

Ved utarbeidelse av planer for utbygging skal det i henhold Pbl. § 4-3 gjennomføres en risiko- og sårbarhetsanalyse for planområdet. Ved større utbyggingsprosjekter og nye delplaner er det behov for Miljøoppfølgingsprogram jfr. forskrift om konsekvensutredninger § 12.

Formålet med Miljøoppfølgingsprogrammet er:

- Utvikle områder med et bærekraftig perspektiv som er i tråd med nasjonale mål om å ikke stimulere til ytterligere klimaendringer.
- Tydeliggjøre miljøambisjonene i alle ledd under utviklingen av området.
- Oppnå gode og miljøvennlige løsninger for infrastruktur, massehåndtering og opprydning av områdene.
- Informere om miljøkravene til utbyggere og utførere for å sikre oppfølging av miljø i alle faser av utbyggingen, også driftsfase og dermed trolig oppnå ringvirkninger til andre prosjekter
- Oppnå lavest mulig klimapåvirkning, klimagassutslipp, i området.

3. PLANPROSESS OG MEDVIRKNING

Medvirkning

Bred medvirkning i planarbeidet er en nødvendighet for å få til en godt gjennomarbeidet plan, med en god forankring i lokalsamfunnet. Dette vil også gjøre det enklere å følge opp planens mål og tiltak:

- Vevelstad kommune vil utfordre lag og foreninger, målgrupper og organisasjoner, som har særlige interesser knyttet til utfordringene som skal behandles i planprosessen.

- Det vil bli arrangert minst ett folkemøte der det vil være mulig mulighet til å ta ulike temaer opp til diskusjon.
- Kommunen har også et særlig ansvar for å sikre medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge. Grupper som ikke direkte kan delta må også sikres gode muligheter for medvirkning.

Organisering

Kommunedirektør skal organisere, legge til rette for å gjennomføre arbeidet med kommuneplanens arealdel. Formannskapets medlemmer fungerer som et fast planutvalg med mandat til å behandle alle temaer og spørsmål i planen.

Det vil være aktuelt å oppnevne prosjektgrupper for utredning av ulike temaer i tilknytning til de forskjellige enhetene i kommunen.

Vevelstad formannskap har en sentral rolle i planarbeidet i lag med engasjert planlegger. Politikerne vil sammen med administrasjon delta på folkemøter, arbeidsmøter etc. På administrativ side vil kommunedirektøren ha det overordnede ansvaret for planlegging og organiserer arbeidet slik det er hensiktsmessig. Utover det vil andre kommunale etater bli trukket inn i arbeidet etter behov.

Framdriftsplan

	Fase 1 - Utarbeidelse av planprogram
14. mars 2021	Formannskapet – gjennomgang og vedtak av forslag til planprogram. Om vedtatt blir planprogrammet sendt på høring og lagt ut til offentlig ettersyn i 6 uker.
April -mai 2021	Høring av planprogram 6 uker
Juni-august 2021	Vurdering av innkomne innspill til planprogrammet og utarbeidelse av saksframlegg til kommunestyret.
15. september 2021	Fastsetting av planprogram i kommunestyret.
	Fase 2 - Kommuneplanens arealdel
Oktober – November 2021	Innspill og medvirkning med bl.a. folkemøte
Desember 2021-januar 2022	Merknadsbehandling og utarbeidelse av konsekvensutredning for nye arealbruksmål. Første planutkast utarbeides. Drøftinger underveis.
Februar 2022	1.gangs behandling i Formannskapet. Eventuelle møter og presentasjon av planen.
Mars-april 2022	Høringsfrist minimum 6 uker; på nett og sendes til interessenter. Nye innspill til planen blir vurdert av administrasjon.
Mai 2022	2. gangs behandling i Formannskapet. Eventuell 2. gangs høring. Hvis dette ordinær høring gjøres vesentlige endringer i planutkastet, må disse endringene legges ut til ny offentlig ettersyn.
Juni 2022	Endelig vedtak i kommunestyret. Senere hvis 2. gangs høring etter FS.